

כ"ג אדר א תשע"ד
23 פברואר 2014

גמלה בכסף – נוהל עבודה לפקידי תביעות – תיקון 147 לחוק

כללי

פרק י' לחוק הביטוח הלאומי, מסדיר את עניין הזכאות לביטוח סיעוד באמצעות גמלת סיעוד הניתנת בעין (בשירותים).

מאז חודש מרץ 2008 הפעיל המוסד תכנית ניסיונית בתשעה אזורים, במהלכה ניתנה האפשרות לעומדים בתנאים שנקבעו במסגרת התכנית, לקבל את גמלת הסיעוד בכסף. תכנית זו הופעלה עד חודש אפריל 2013 במסגרת הוראת שעה.

ביום 6.8.2013 פורסם תיקון 147 לחוק – הוראת שעה. התקנות אשר מסדירות כללי ביצוע והסדרים בעניין בחירת הזכאי בגמלת כסף פורסמו ברשומות ביום 6.2.2014 נקבע שתחולת הוראת השעה היא מיום 1.3.2014 בתוקף עד 31.12.2014.

נוהל זה מסדיר את תהליך קבלת התביעות, קבלת החלטות, בקרה ופיקוח לזכאי סיעוד המבקשים לקבל גמלה בכסף על פי סעיפים 225א.(א)-(ו) לחוק.

התנאים לקבלת גמלה בכסף- התנאים הם תנאים מצטברים, דהיינו על הזכאי לעמוד בכל התנאים הרשומים מטה

1. זכאי לגמלת סיעוד בכל רמות הזכאות – 91% , 150% או 168% , לרבות מי שנקבעה לו הפחתה עקב הכנסות.
2. היקף הטיפול הניתן לזכאי – ששה ימים בשבוע ברוב שעות היממה – כלומר 12 שעות ויותר ביממה.
3. הזכאי מעסיק מטפל צמוד העונה על "תנאי מטפל" כלהלן:
 - א. המטפל נותן שירותי סיעוד בעצמו תמורת שכר.
 - ב. המטפל אינו "בן משפחה".
 - ג. לעניין זה "בן משפחה" – הורה, בן זוג, אח, אחות, בן, בת, גיס, גיסה, הוריהם וילדיהם ובני זוגם של כל אחד מאלה.

קבלת שירותי סיעוד

בשל אילוצים של משאבי מחשב, סעיף זה ידחה ל – 1.6.2014

זכאי המקבל גמלה בכסף זכאי לקבל גם שירותי סיעוד, למעט שירותי סיעוד הניתנים בידי עובד זר, דהיינו – מרכז יום, מוצרי ספיגה, לחצן מצוקה, שירותי כביסה, שירותים על ידי מטפל ישראלי.

שעורי הגמלה

גמלת הסיעוד המשולמת לזכאי המקבל גמלה בכסף הינה בשיעור 80% מהגמלה המלאה בהתאם לרמת זכאותו.

לדוגמא: זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל – 150% זכאי לגמלה בכסף בסך 2,627 ₪ (נכון ל – 1/2014)

זכאי לגמלת סיעוד בשיעור 177.2% (אינו מעסיק עובד זר) זכאי לגמלה בכסף בסך 3,103 ₪ (נכון ל – 1/2014).

מי שמקבל גמלת סיעוד בכסף + שירותי סיעוד, תחושב גמלתו באופן הבא: מגמלתו המלאה (שמחושבת על פי ערכה של גמלת שירותים) ינוכו שירותי הסיעוד להם הוא זכאי ומהיתרה שתתקבל לאחר הניכוי יופחתו 20%.

הגשת תביעה

הגשת טופס בחירה ברשות ההגירה:

על מנת להקל על הזקנים נקבעו בחוק כללים המאפשרים בחירה כבר בעת הגשת הבקשה למתן היתר להעסקת עובד זר לרשות ההגירה.

פניה לרשות ההגירה מתבצעת במצבים הבאים:

1. זכאי סיעוד המקבלים גמלת שירותים.
2. טרם הגשת תביעה לסיעוד.

במצבים אלו מי שמבקש להעסיק עובד זר לראשונה או לחדש היתר שהותלה, ימלא בעת הגשת הבקשה לרשות ההגירה טופס בחירה.

בטופס הבחירה (בל/2650) יציין אם מבקש לקבל גמלה בכסף או גמלה באמצעות נותן שירותים. כמו כן, יציין את פרטי חשבון הבנק אליו הוא מבקש לקבל את הגמלה.

אופן קבלת המידע במוסד

1. המידע על בחירת המבקש, מוקלד על ידי רשות ההגירה, ומועבר באופן מקוון למוסד לביטוח לאומי.
2. הטפסים שמולאו על ידי המבקש – בהם מפורט חשבון הבנק של הזקן, מועברים במרוכז פעמיים עד שלוש פעמים בשבוע למוסד לביטוח לאומי, נסרקים ונשמרים במערכת הסריקה בקוד 63.

אם הפונה זכאי לגמלת סיעוד, פקיד התביעות יקבל התראה על בחירתו במסך הפתיחה, וימשיך לטפל בתביעה לקבלת גמלה בכסף.

אם הפונה אינו זכאי לגמלת סיעוד, בחירתו תוצג לפקיד התביעות בעת הגשת התביעה לגמלת סיעוד במסך הפתיחה, במצב זה פקיד התביעות יטפל ראשית בזכאות לקבלת גמלת סיעוד, ולאחר קביעת הזכאות יטפל באישור הגמלה בכסף.

הגשת טופס בחירה ישירות למוסד

הגשת טופס בחירה בגמלה בכסף (בל/2655) ישירות למוסד תוכל להתבצע במצבים הבאים:

1. מעסיק מטפל צמוד שאינו עובד זר.
2. מי שמעסיק עובד זר ומבקש לשנות את בחירתו מגמלה בעין לגמלה בכסף.

חזרה העסקה

עובד זר ומעסיק עובד זר חייבים להירשם באחת מלשכות הפרטיות להבאה, תווך וטיפול בעובדים זרים בענף הסיעוד.

אחת מחובות הלשכה הינה לבדוק את הסכם העסקה עם העובד הזר, לפיכך אין צורך שאנו נבדוק את הסכם ההעסקה, המערכת לא תאפשר אשור הבקשה אם אין מידע מרשות ההגירה על קיום עובד זר.

זכאי המעסיק מטפלים ישראלים צמודים, כלומר ששה ימים בשבוע 12 שעות לפחות ביום, זכאי לקבל גמלה בכסף. במקרה זה יבדוק פקיד התביעות את חוזי העסקה של המטפלים הישראלים ויחליט אם עומדים בכל התנאים לקבלת גמלה בכסף.

היתר העסקה

גמלה בכסף למעסיק עובד זר תאושר רק לבעל היתר להעסיק עובד זר. המידע המעודכן יישתל אוטומטית במערכת והמערכת לא תאפשר לאשר גמלה בכסף ללא היתר בתוקף.

אם היתר העסקה לא קיים ידחה פקיד התביעות את התביעה.

פרטי חשבון בנק

על פי סעיף 303 (א) לחוק זכות לגמלת כסף אינה ניתנת להעברה, לפיכך על פקיד התביעות להקפיד ולבדוק אם פרטי חשבון הבנק בתביעה הינם על שם התובע או אפוטרופסו. ניתן לשלם את הגמלה גם אם לתובע חשבון משותף. לא ניתן לשלם את הגמלה לגורם אחר.

מאחר והתובע נדרש להצהיר בתביעה שהוא מסכים שהבנק יחזיר למוסד לפי דרישתו, סכומים אם המוסד יפקיד לחשבון תשלום אשר כולו או חלקו שולם בטעות וההצהרה תקפה לאותה תביעה בלבד. תועבר הגמלה בכסף לחשבון הבנק שנרשם בטופס הבחירה. לא ניתן להעביר גמלה בכסף לחשבון בנק אליו משולמת למבוטח גמלה אחרת, ללא מילוי פרטי חשבון הבנק בטופס הבחירה.

שינוי בחירה

זכאי המקבל גמלה בכסף ומעוניין לעבור לגמלת שירותים יודיע למוסד בכתב, בפקס או בטלפון לנתב השיחות בטלפון מספר:

**בקשה לעבור מגמלה בעין לגמלה בכסף תכנס לתוקף לא יאוחר מ – 5 ימי עבודה
לאחר קבלת בקשת הזכאי.*
בקשה לעבור מגמלה בכסף לגמלה בעין תכנס לתוקף ב – 1 לחודש לאחר קבלת
בקשת השינוי.**

* בשלב הראשון עד 1.6.2014 - מאחר ונותן השירותים מקבל הודעה אוטומטית באמצעות מערכת ה – B2B על הפסקת מתן השירות בראשון לחודש, יש לפעול בהתאם לאמור בנוהל מחשוב גמלה בכסף.

כמו כן יש להודיע לזקן טלפונית ובכתב על מועד האישור של הגמלה בכסף.

חוות דעת הוועדה המקומית

אם התמלאו התנאים שבחוק ובתקנות לקבלת הגמלה בכסף יעביר פקיד התביעות את התיק בדחיפות לוועדה המקומית.

להלן רשימת גורמים להתייחסות מיוחדת של הוועדה:

1. הזכאי מטופל בידי מטפל שהוא תושב ישראל.
2. הזכאי מתגורר עם אנשים שאינם בני משפחתו, או בן משפחה שאינו בן זוגו, או עם בן משפחה הסובל ממוגבלות קשה.
3. קיים חשש לעומס טיפולי בהעסקת מטפל יחיד בשל קיומו של יותר ממטופל אחד במשק הבית, או מכל סיבה אחרת.
4. קיים אבחון או מידע על ירידה קוגניטיבית של הזכאי, ואין לזכאי בן משפחה שמטפל בו או אפוטרופוס או מקבל גמלה שמונה לו לפי סעיף 304.

על סמך הוראות החוק, הוועדה המקומית והמוסד רשאים לקבוע לגבי מי שמשולמת לו גמלת סיעוד בכסף, אם המטפל כשיר ומתאים לטפול בזכאי, ואם שירותי הסיעוד הניתנים לו עונים על צרכיו.

במקרים בהם הוועדה או המוסד קובעים שהמטפל אינו כשיר או השירותים הניתנים לו אינם עונים על צרכיו, ניתן לדחות את התביעה ולקבוע כי הגמלה תינתן בעין, או לפעול למינוי מקבל גמלה.

דחית תביעה לתשלום גמלה בכסף

קיימים שני מצבים של דחית תביעה

1. הזקן לא עומד בתנאי הסף :

- שעות הטיפול שהזקן מקבל נמוך מההיקף הנדרש ;
- המטפל הינו בן משפחה שאסור בהעסקה ;
- המטפל שוהה שלא כדין בישראל ;
- הזקן ביטל את הבקשה ;
- פג תוקף היתר לעובד הזר ;
- אי המצאת מסמכים חסרים.

במקרה זה הזקן יופנה לבית הדין.

2. הוועדה קבעה כי מתן גמלה בכסף אינו עונה על צרכי המטופל.
במקרה זה הזקן יופנה לוועדה לעררים על ועדה מקומית.

הפסקת תשלום גמלה בכסף

תשלום הגמלה בכסף יופסק אם נמצאו עובדות המעידות על כך שזכאי שנקבעה לו זכאות לגמלה בכסף אינו עומד בכללי החוק למתן גמלה בכסף או החליטה ועדה מקומית שגמלה בכסף אינה מבטיחה טיפול הולם בזכאי.
פקיד התביעות ידחה את ההחלטה ממועד בו התובע אינו עומד בכללי החוק.

הודעה לתובע נשלחת אוטומטית לאחר הזנה במערכת הממוחשבת.
פקיד התביעות יעביר את התיק לוועדה לקביעת תכנית טיפול.

אופן הטיפול בחוב

במקרה בו נוצר חוב, ידרוש פקיד התביעות את סכום החוב מהבנק, וזאת על גבי טופס בל/ 737 ויצור מעקב להחזר הסכום מהבנק.

אם סכום החוב לא חזר מהבנק ולתובע משתלמת קצבת זקנה יש לפנות במייל לגבי סוזי בכר במנהל הכספים על מנת לשתול את החוב במערכת הכספית.

יציאה לחו"ל:

כל שהות של הזקן בחו"ל מעבר לשבוע ימים – תדווח באמצעות מערכת מטלות.

אם הזקן שהה בחו"ל במשך שבוע וחזר, בתום השבוע תפתח מטלה שתכלול תאריך יציאה וחזרה.

אם הזקן שהה בחו"ל מעל לשבוע וטרם חזר יתקבלו שתי הודעות באמצעות מערכת מטלות:

א. הודעה בסיום השבוע על יציאתו

ב. הודעה עם חזרתו.

אופן הטיפול זהה לטיפול בגמלת שירותים.

"אשור חיים":

הוראות בדבר הטיפול במכתב "אישור חיים" ניתנו בחוזר 1411 מ – 28.5.2013.

בקרות:

הבקרות למקבלי גמלה בכסף מבוצעות 3 פעמים בשנה בבית הזכאי על ידי הוועדה המקומית או מי מטעמה.